

OPĆA BOLNICA ZABOK
I BOLNICA HRVATSKIH VETERANA
Ur.br.: 01- 1602/1-23
Zabok, 21.04.2023.

Na temelju članka 1.2.3. Pravilnika o akreditacijskim standardima za bolničke zdravstvene ustanove (NN 92/2019), članka 22. Statuta Opće bolnice Zabok i bolnice hrvatskih veterana, Ravnatelj Opće bolnice Zabok i bolnice hrvatskih veterana je donio

ETIČKI KODEKS ZAPOSLENIKA OPĆE BOLNICE ZABOK I BOLNICE HRVATSKIH VETERANA

I. OPĆE ODREDBE

Predmet i primjena

Članak 1.

Etičkim kodeksom zaposlenika Opće bolnice Zabok i bolnice hrvatskih veterana (u daljnjem tekstu: Kodeks) utvrđuju se načela ponašanja na temelju kojih zaposlenici Opće bolnice Zabok i bolnice hrvatskih veterana (u daljnjem tekstu: Bolnica) postupaju tijekom obavljanja poslova, razrađuju pojedina pitanja integriteta zaposlenika, te se uređuje i druga pitanja od važnosti za provedbu ovoga Kodeksa.

Svrha Kodeksa

Članak 2.

Svrha Kodeksa je utvrditi etička načela i načela ponašanja u skladu s kojima se zaposlenik za vrijeme i u vezi radnog odnosa obvezan ponašati i sukladno kojima treba postupati ili koje mogu utjecati na vjerodostojno obnašanje njegovih obveza.

Odnos Kodeksa i drugih propisa

Članak 3.

Pitanja uređena ovim Kodeksom temelje se na zakonskom okviru kojim su uređena pitanja medicinske etike i deontologije, ostvarivanja pristupa informacijama i transparentnosti.

Etično ponašanje zaposlenika uključuje i informiranost i poštivanje pravnog okvira (načela i pravila) iz stavka 1. ovoga članka.

II. ETIČKA NAČELA

Članak 4.

Etička načela utvrđena ovim Kodeksom predstavljaju načela koja će zaposlenik usvojiti kao vlastita načela i vlastiti kriterij ponašanja za koje je osobno odgovoran za vrijeme i u vezi obavljanja poslova.

Članak 5.

Zaposlenik je u obvezi svoju dužnost obnašati časno, pošteno i savjesno, na način kojim neće umanjiti svoj integritet ili integritet Bolnice kao poslodavca.

Zaposlenici primjenjuju etička načela u odnosima prema pacijentima, građanima i kolegama.

Zaposlenik je dužan kontinuirano paziti na poštivanje etičkih načela, svojim primjerom postaviti standarde kao i spriječiti potencijalni odnosno stvarni sukob interesa te na odgovarajući način upravljati njime, te se ne može ispričati za nepoznavanje obaveza i odgovornosti koje proizlaze iz ovoga Kodeksa ili nekog drugog propisa koji određuje ponašanje bilo činjenjem ili nečinjenjem određenih radnji.

Etička načela

Članak 6.

Etička načela kojih se zaposlenik dužan pridržavati u obavljanju poslova čuvajući vlastitu vjerodostojnost i dostojanstvo poslova koje obavlja su:

1. načelo zaštite javnog interesa i očuvanja povjerenja pacijenata i građana
2. načelo uzornog ponašanja
3. načelo odgovornosti za rezultate i
4. načelo racionalnog korištenja javnih resursa.

Načelo zaštite javnog interesa i očuvanja povjerenja građana

Članak 7.

Zaposlenik pri obnašanju dužnosti mora poštivati poredak, voditi brigu o javnom interesu i čuvati povjerenje pacijenata i građana te osiguravati jednakost svih pred zakonom.

Zaposlenik je dužan paziti na očuvanje vlastitog integriteta, izbjegavati situacije koje narušavaju njegovu objektivnost i nepristranost u obavljanju poslova.

Pri obavljanju poslova, zaposlenik se mora ponašati na način kojim čuva i unaprjeđuje povjerenje javnosti u integritet, nepristranost i učinkovitost zdravstvenog sustava općenito i Bolnice u kojoj radi.

Načelo uzornog ponašanja

Članak 8.

Zaposlenik treba biti uljudan, dostojanstven i profesionalan kako u svojim odnosima s pacijentima, tako i u svojim odnosima s ostalim građanima te kolegama.

Pri korištenju bilo kojeg sredstva komunikacije, uključujući i komunikaciju na društvenim mrežama, zaposlenik je dužan čuvati osobni ugled i ugled Bolnice.

Zaposlenik vlastitim primjerom potiče kolege na kvalitetno i učinkovito obavljanje zadataka, dobre međuljudske odnose, kolegijalnost i suradnju te odgovoran odnos prema pacijentima i građanima.

Načelo odgovornosti za rezultate

Članak 9.

Zaposlenik je u obvezi sudjelovati u ostvarivanju Programa rada i razvoja Bolnice, bilo kao posebnog dokumenta ili/i svakog akta koji je obvezujući po svojoj formi i sadržaju te je osobno odgovoran za njihovo izvršenje u dijelu za koji je nadležan i u skladu s ovlastima.

Načelo racionalnog korištenja javnih resursa

Članak 10.

Zaposlenik treba osigurati da se ljudskim i materijalnim resursima upravlja i koristi na zakonit, učinkovit, djelotvoran i ekonomičan način, isključivo u cilju ostvarenja javnog interesa.

Medicinska etika

Članak 11.

Zaposlenik-zdravstveni radnik će poštovati ljudski život od njegova početka do smrti, promicati zdravlje, sprječavati i liječiti bolest te poštovati ljudsko tijelo i osobnost i nakon smrti.

Medicinsku pomoć će pružati jednako svima, bez obzira na dob, spol, rasu, narodnost, vjeru, političko uvjerenje, društveni položaj ili bilo koje druge okolnosti, poštujući pri tome ljudska prava i dostojanstvo osobe.

Svim svojim sposobnostima održavat će visoke standarde stručnog rada i etičnog ponašanja prema pacijentu i njegovim bližnjima te zdravim osobama.

U svojem će djelovanju čuvati osobni ugled i dostojanstvo i časno se odnositi prema kolegama.

Zdravstveni radnik će poštovati prava pacijenta smatrajući zdravlje i dobrobit pacijenta svojom prvom i osnovnom brigom.

Svoj će posao obavljati stručno i etički besprijekorno, ne iskorištavajući pacijenta ni emotivno, ni tjelesno ni materijalno.

Osim redovite nagrade za rad, u obliku plaće, drugo stjecanje materijalne ili bilo koje druge koristi iz njegova rada, kao i uvjetovanje zdravstvene usluge darom protivno je ovom Kodeksu.

Doktor medicine/specijalist

Članak 12.

Poštovat će pravo duševno sposobnog i svjesnog pacijenta da dobro obaviješten slobodno prihvati ili odbije pojedinog liječnika, odnosno preporučenu pomoć. Kad pacijent nije sposoban o tome odlučivati, o tome odlučuje njegov zastupnik.

Ako zastupnik nije nazočan, liječnik će, ako se s odlukom ne može pričekati, primijeniti, prema svom znanju, najbolji način liječenja.

Pregled i pružanje liječničke pomoći djeci i maloljetnim osobama liječnik će učiniti uz suglasnost roditelja ili skrbnika, odnosno starijih najbližih punoljetnih članova obitelji, osim u hitnim slučajevima. Liječnik će primijeniti najprikladniji postupak, a otkloniti zahtjeve laika koji bi mogli ugroziti zdravlje ili život djeteta i maloljetne osobe i uskratiti mjere zdravstvene skrbi. Pri sumnji na zloporabu ili zlostavljanje djece i malodobnih osoba, liječnik je obvezan upozoriti odgovorna tijela, obazrivo čuvajući privatnost i interes djeteta, odnosno maloljetne osobe.

Liječnik će predlagati i provoditi samo one dijagnostičke postupke koji su nužni za pouzdanu dijagnozu te samo ono liječenje koje je u skladu s provjerenim spoznajama suvremene medicinske znanosti. Usvajanje, primjena i širenje znanstveno neprovjerenih postupaka te pobuđivanje lažne nade u pacijenata i njegovih bližnjih, povreda je medicinske etike.

U svojem postupku s pacijentom liječnik će postupati ekonomično, sukladno racionalnoj medicinskoj praksi. Nepotrebne preglede i liječenje neće provoditi, bez obzira na to tko snosi troškove skrbi za bolesnika.

Liječnik će na prikladan način obavijestiti pacijenta i/ili zastupnika o dijagnostičkim postupcima i pretragama, njihovim rizicima i opasnostima te rezultatima, kao i svim mogućnostima liječenja i njihovim izgledima za uspjeh te mu primjereno pružiti potrebne obavijesti kako bi pacijent mogao donijeti ispravne odluke o dijagnostičkom postupku i predloženom liječenju.

Obveza je liječnika pokazati razumijevanje za zabrinutost pacijentovih bližnjih, ispravno obavješćivati o njegovu stanju one za koje je pacijent dao odobrenje ili su njegovi zastupnici te s njima surađivati na pacijentovu korist.

Pacijent ima pravo saznati istinu i dobiti na uvid cjelokupnu medicinsku dokumentaciju o svojoj bolesti.

Pacijent ima pravo pisanom i potpisanom izjavom odbiti primiti obavijest o prirodi svoga zdravstvenog stanja i očekivanom ishodu predloženih i/ili poduzetih medicinskih postupaka i mjera, osim u slučajevima u kojima mora biti svjestan svoje bolesti kako ne bi ugrozio zdravlje drugih.

Za vrijeme svoje odsutnosti liječnik će osigurati stalnu medicinsku skrb svojih pacijenata.

Ako potrebe liječenja pacijenta prelaze liječnikove mogućnosti, znanje ili vještine, on je obavezan pacijenta uputiti na skrb drugom liječniku koji takve potrebe može ostvariti i koji je dužan odazvati se takvoj molbi. Ako sam pacijent isto zatraži, predat će ga na skrb drugom liječniku. Ako liječnik ocijeni da su mu u skrbi za pacijenta potrebni stručni savjeti drugih liječnika zatražiti će njihov savjet.

Ako se pacijent, koji je dobro upoznat sa svojim stanjem i sposoban samostalno odlučivati, ne ponaša sukladno preporukama liječnika glede prevencije i liječenja bolesti, liječniku je iznimno dopušteno takvoj osobi odbiti daljnju skrb, pod uvjetom da ga prethodno uputi na drugog liječnika ili zdravstvenu ustanovu. Jednako tako može liječnik postupiti prema pacijentu koji se svjesno ponaša nedolično, uvredljivo ili prijeteći.

Sve ono što je liječnik saznao obavljajući svoj posao, smatra se liječničkom tajnom. Liječnik ju je obavezan čuvati i pred pacijentovim bližnjima, ako to pacijent/bolesnik zatraži, a i nakon njegove smrti, osim u slučaju kad bi čuvanjem liječničke tajne ugrozio život i zdravlje drugih ljudi. Čuvanje liječničke tajne proteže se i na sve sustave kojima se podaci o pacijentu prenose, obrađuju i pohranjuju.

Liječnik ima pravo na priziv savjesti ako time ne uzrokuje trajne posljedice za zdravlje ili ne ugrožava život pacijenta. O svojoj odluci mora pravodobno obavijestiti nadređene i pacijenta te ga uputiti drugom liječniku iste struke.

Liječnik se ne smije upuštati u osobne ili obiteljske probleme pacijenta niti pokušavati utjecati na njega izvan onoga što zahtijeva njegovo liječenje.

Planiranje obitelji i regulacija ljudske plodnosti

Obveza je liječnika primjenjivati prihvaćene suvremene postupke antenatalne i postnatalne skrbi, sa svrhom da pomogne rađanje, rast i razvoj djeteta.

U planiranju obitelji, liječnik će promicati ponajprije odgojne i prirodne postupke, a zatim one postupke planiranja obitelji koje su u skladu s medicinskim spoznajama i moralnim stavovima žene i muškarca. Liječnikova je obveza upoznati ženu i muškarca s načinom djelovanja i štetnosti pojedinih kontracepcijskih sredstava, odnosno postupaka.

Umirući pacijent

Ublažavanje patnje i boli jedna je od osnovnih zadaća liječnika. To je posebno važno u skrbi oko umirućeg pacijenta, kada će liječnik pacijentu uz lijekove nastojati omogućiti i svu duhovnu pomoć, poštujući pacijentovo uvjerenje i želje. Istodobno će liječnik upoznati i pacijentove bližnje o njegovu stanju i nastojati postići njihovu suradnju na ublažavanju pacijentovih tegoba.

Želju dobro informiranog pacijenta, koji boluje od neizlječive bolesti, pismeno ili usmeno jasno izraženu pri punoj svijesti u pogledu umjetnog produljavanja njegova života, treba poštovati primjenjujući pozitivne zakonske propise.

Nastavljanje intenzivnog liječenja pacijenta u nepovratnom završnom stanju medicinski nije utemeljeno i isključuje pravo umirućeg bolesnika na dostojanstvenu smrt.

Presadivanje tkiva i organa

U slučaju moždane smrti, utvrđene na stručno prihvaćeni način, liječnik je obavezan u okviru pozitivnih propisa održavati život organa, dijelova tijela ili tkiva koji se mogu iskoristiti u svrhu liječenja drugih pacijenata. O namjeri da s mrtvog tijela presadi dijelove tijela, organe ili tkiva, liječnik će obavijestiti najbližu obitelj, odnosno skrbnika. Nije etično uzimanje dijelova tijela s umrle osobe radi presađivanja protivno volji obitelji ili ako se umrli za života tomu u pisanom obliku protivio.

Liječnik koji sudjeluje ili bi mogao sudjelovati u postupku presađivanja ne smije sudjelovati u donošenju odluke o moždane smrti darovatelja, zbog mogućeg sukoba interesa.

Ako liječnik sudjeluje u presađivanju tkiva ili organa sa živog darovatelja, obavezan ga je savjesno upoznati s naravi zahvata i njegovim mogućim posljedicama.

Odnosi prema drugim liječnicima i struci

Častan će se liječnik odnositi prema drugim liječnicima onako kako bi želio da se oni odnose prema njemu.

Svojim učiteljima iskazivat će poštovanje i zahvalnost za znanje, vještine i odgoj koje je od njih primio.

Ako drugi liječnik zatraži od njega stručni savjet i/ili pomoć, pružit će mu je nesebično i prema svom najboljem znanju.

Liječnik može preuzeti skrb nad bolesnikom drugog liječnika samo na zahtjev dotičnog liječnika ili pacijenta, o čemu je dužan obavijestiti tog drugog liječnika.

Obveza je liječnika koji upućuje pacijenta drugom liječniku obavijestiti tog drugog liječnika o pojedinostima koje bi mogle na bilo koji način štetiti, odnosno ugroziti zdravlje ili život liječnika, te dostaviti svu raspoloživu zdravstvenu dokumentaciju.

Suradnike ili drugo osoblje liječnik će upućivati na učinjene propuste na način koji neće povrijediti njihovo ljudsko i profesionalno dostojanstvo, a nikad u javnosti pred bolesnikom ili njegovim bližnjima, osim u slučaju neposredne izloženosti riziku s mogućim trajnim posljedicama po zdravlje i život. Razlike u stručnim mišljenjima i praksi izrazit će na odgovoran, argumentiran i prikladan način.

U slučaju da liječnik sazna za neetičan, nemoralan ili medicinski neodgovarajući postupak kolege, o tome je obavezan upozoriti kolegu, njemu nadređenu osobu, Hrvatsku liječničku komoru i Hrvatski liječnički zbor. Liječnik se ne smije baviti prijavama koje imaju za cilj nekoga povrijediti ili poniziti, a ne zaštititi struku.

Obveza je liječnika stalno obrazovanje i praćenje napretka u struci.

Isključivi kriteriji vrednovanja i napredovanja u liječničkoj struci moraju biti stručnost, sposobnost i profesionalne zasluge te osposobljenost i rezultati u obavljanju određene vrste djelatnosti, poslova i zadataka. Znanstveno nepoštenje i prijevara u znanosti oblici su ponašanja nespojivi s liječničkom etikom.

Liječnik će čuvati svoj stručni ugled i neovisnost ne pristajući da mu se ime ističe i povezuje s trgovačkim aktivnostima radi stjecanja osobne koristi. Izbjegavat će stjecanje i širenje ugleda samo isticanjem i netočnim samo oglašavanjem u sredstvima javnog priopćavanja.

Liječnik neće primjenjivati znanstveno neprovjerene stvari i postupke namijenjene liječenju, čuvanju i promicanju zdravlja, niti će surađivati s pojedincima, ustanovama ili društvima koja zlorabe povjerenje javnosti, zastupanjem takvih stvari i postupaka.

Svojim ponašanjem i djelovanjem liječnik će čuvati ugled liječništva.

Obveza je svakog liječnika sačuvati autonomiju u donošenju stručnih odluka.

Etičke obveze liječnika ne prestaju preuzimanjem dužnosti na kojoj nije izravno uključen u skrb o pacijentima.

Ostali zdravstveni radnici

Članak 13.

Svaki zdravstveni radnik mora:

- poštivati pacijenta kao ljudsko biće
- poštivati pravo pacijenta na fizički i mentalni integritet
- poštivati osobnost i privatnost pacijenta, svjetonazor, moralna i vjerska uvjerenja
- održavati stručno znanje i sposobnosti
- održavati i povećati ugled profesije koju obavlja
- ne smije svoj status koristiti u svrhu promoviranja komercijalnih proizvoda i usluga s namjerom ostvarivanja osobnih materijalnih interesa
- ne smije primiti bilo kakav poklon ili uslugu koji bi se mogli interpretirati kao stjecanje osobnih koristi ili povlastica.

Zdravstveni radnik mora prepoznati i uvažiti ulogu pacijenata kao partnera u ostvarivanju prava na zdravstvenu zaštitu koje je u nadležnosti zdravstvenog radnika određenog zvanja i zanimanja.

Zdravstveni radnik mora surađivati sa svim članovima tima te cijeniti vještine i doprinose kolega, mora ostvariti komunikaciju i dijeliti svoje znanje i vještine s ostalim članovima tima , što je i potrebno za dobrobit pacijenata.

III. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Informiranje zaposlenika prilikom zasnivanja radnog odnosa i za vrijeme radnog odnosa

Članak 14.

Prilikom zasnivanja radnog odnosa, a najkasnije u roku od 30 dana, zaposlenik je dužan putem sustavnog osobnog informiranja i educiranja upoznati se s propisima i svojim obavezama u području pružanja usluga zdravstvene zaštite, medicinske etike i deontologije, osiguravanja prava na pristup informacijama, zaštite prijavitelja nepravilnosti (zviždača), te drugih pitanja od važnosti za poštivanje etičkih načela i pravila ponašanja.

Za vrijeme radnog odnosa, zaposlenik je u obvezi, između ostaloga, savjesno i odgovorno izvršavati svoje obaveze u području iz stavka 2. ovoga članka i kontinuirano se upoznavati s promjenama i novinama u zakonodavstvu u navedenim područjima.

Članak 15.

U obavljanju poslova, zaposlenik ne smije svoj privatni interes staviti ispred javnog interesa.

Izvršavanje poslova koji nisu vezano za ugovor o radu s Bolnicom

Članak 16.

Zaposlenik je dužan poštivati ograničenja obnašanja drugih poslova u skladu sa zakonom/propisima kojim se uređuju ta pitanja.

Postupanje s povjerljivim podacima i informacijama

Članak 17.

Zaposlenik je dužan kao povjerljive čuvati sve podatke i informacije za koje sazna u obavljanju poslova, a koje nije obavezan javno objaviti u skladu sa zakonom.

Na postupanje s podacima i informacijama koje sazna treba osobito paziti na odredbe propisa kojima se uređuje tajnost podataka te zaštita osobnih podataka.

Članak 18.

Zaposlenici su u obvezi uvažavati odredbe Kodeksa koji se odnose na njihovo zanimanje i zvanje.

Članak 19.

U ime Bolnice u javnosti istupa isključivo ravnatelj ili osoba koju on ovlasti.

Članak 20.

Radnici, pacijenti Bolnice i druge osobe koje dolaze u kontakt s radnicima Bolnice mogu se obratiti ravnatelju ili osobi koju ravnatelj ovlasti, s pritužbom na ponašanje radnika Bolnice za koje smatraju da je protivno odredbama ovog Kodeksa.

Pritužbe će se razmotriti na nadležnim tijelima Bolnice i u skladu s propisima i općim aktima Bolnice te će se

pokrenuti odgovarajući postupak za njihovo rješavanje.

Članak 21.

Izrazi koji se koriste u ovom tekstu, a određenog su roda, podjednako se odnose na muški i ženski rod.

Članak 22.

Izvor za pisanje ovog teksta:

Kodeks medicinske etike i deontologije HLK (NN 55/08; 139/2015)

Etički kodeks medicinskih sestara

Etički kodeks državnih službenika.

Članak 23.

Ovaj je Kodeks u primjeni od dana donošenja.

RAVNATELJ
Tihomir Vančina, dipl.oec.

